

Dijkversterking Bergambacht- Schoonhoven

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

5 september 2007 / rapportnummer 1391-82

1. OORDEEL OVER HET MER

Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard heeft het voornemen om het dijktraject Bergambacht-Ammerstol-Schoonhoven over een lengte van ca 5,7 kilometer te versterken. Het Hoogheemraadschap heeft conform artikel 7 van de Wet op de waterkering (Wwk) een ontwerpplan voor de versterking van de waterkering opgesteld en bij de provincie Zuid-Holland ingediend. Ter onderbouwing van de besluitvorming conform het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) is een projectnota/MER opgesteld.

De Commissie is van oordeel dat het MER een goed beeld geeft van de onderzochte alternatieven, de ermee samenhangende milieueffecten en de gemaakte afwegingen om tot het voorkeursalternatief te komen. Er is daarmee voldoende informatie beschikbaar gekomen om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

1.1 Dijksectie C3

De Commissie merkt op dat het MER ten aanzien van dijksectie C3 een inconsistentie bevat. In tabel S.2 op blz. 11 is aangegeven dat oplossing GR1 (grondverzwaring naar buitenzijde) het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) is. Uit de toelichting van het mma op blz. 36/37 en de effectvergelijking van de onderzochte alternatieven op blz. 43/44 is echter op te maken dat de gekozen oplossing CO2 het eigenlijk mma is vanwege het behoud van het buitentalud met de oorspronkelijke vegetatie en de betere aansluiting op aansluitende dijksecties.

1.2 Dijksecties C2 en C4

De Commissie merkt op dat in de voorselectie van uit te werken varianten/oplossingsrichtingen voor de dijksecties C2.2 en C4.2 de oplossingen CO1/CO2 gesneuveld zijn ten gevolge van kosten- en beheersaspecten. Door de aantasting van de buitendijks gelegen gorzen beschouwt de Commissie CO1/CO2 echter als het mma en niet, zoals in het MER gesteld, oplossingsrichting GR1. De gekozen oplossing voor deze dijksecties wordt daarmee dus afwijkend van het mma. De gekozen oplossing acht de Commissie overigens goed onderbouwd.

Bij twee dijksecties wijkt de gekozen oplossing af van het mma, te weten dijksecties C2.1 en C4.1. Bij beide secties wordt gekozen voor buitenwaartse versterking in grond (GR1) omdat deze oplossing duurzamer is en de meerkosten van een constructieve oplossing (CO2) voorkomt. Nadeel van de gekozen oplossing is de negatieve invloed op de ruimte voor de rivier¹ en het verloren gaan van buitendijkse gorzen.

¹ De Commissie heeft inmiddels begrepen dat ter compensatie van de 1mm opstuwing de dijktafelhoogte met 1 cm zal worden verhoogd.

1.3 Compensatieplan

De buitendijkse gorzen behoren tot de EHS. Bij verlies ervan moet conform het Structuurschema Groene Ruimte compensatie voor verloren natuur plaatsvinden². In het MER is aangegeven op welke wijze de verloren gegane natuurwaarden worden gecompenseerd. Omdat *kwantitatieve* compensatie binnen het plangebied niet mogelijk is (buitendijks gebied is immers al EHS) wordt gekozen voor *kwaliteitsverbetering* binnen de EHS door langs C2 en C4 een getijdengeul aan te leggen met riet- en biezenoevers en een rietkraag langs de schaaldijk C3. De buitendijkstaluds zullen natuurtechnisch worden ingericht en beheerd.

Hoewel de getijdengeul gepland is aan de huidige dijkvoet met stortsteen en wilgenstruweel vraagt de Commissie zich af hoe veel kwaliteitswinst hiermee daadwerkelijk behaald wordt. In de gorzen zijn alle successiestadia aanwezig inclusief het wilgenstruweel. Dit wilgenstruweel weghalen voor een getijdengeul terwijl er verderop al een ligt (dijkvak C4) voegt wellicht weinig nieuwe natuurwaarde toe. Ook de ecologische functie van de rietkraag langs de schaaldijk C3, bedoeld als verbinding tussen de gorzen langs C2 en C4, is waarschijnlijk beperkt. Het is de vraag of een dergelijke rietkraag kwalitatief voldoende compensatie geeft voor het verloren gaan van het rietgors.

- De Commissie adviseert bij de verdere besluitvorming de uitvoeringskosten van het compensatieplan en de te verwachten kwaliteitswinst af te wegen tegen het onaangetast laten van de buitendijkse rietgorzen (EHS) via het toepassen van de variant CO1/CO2. Ook adviseert zij na te gaan of compensatie gevonden kan worden in uiterwaarden die thans nog in agrarisch gebruik zijn en relatief weinig natuurwaarden bezitten³.

1.4 Landschap

Op een aantal plaatsen zullen monumentale, beeldbepalende en/of waardevolle bomen verdwijnen bij de voorgestelde dijkversterking.

- De Commissie adviseert bij de verdere besluitvorming de mogelijkheden te beschouwen tot het sparen van de in het MER als waardevol aangemerkte bomen, al dan niet met technische aanpassingen in het ontwerp en/of aanvullende (beheer)maatregelen⁴.

² Voor verstoring van de in het gebied aanwezige beschermde soorten ex art. 75 van de Ff-wet is onder voorwaarden ontheffing verleend door het ministerie van LNV.

³ Zie in dit verband ook de inspraakreacties van het Zuid-Hollands Landschap en de Gemeente Bergambacht (inspraakreacties nr. 1 en 28, bijlage 2).

⁴ Zie in dit verband ook de inspraakreacties van o.a. de Gemeente Bergambacht en de Bomenstichting (inspraakreacties nr. 28 en 51, bijlage 2).

2.

AANBEVELINGEN VOOR HET VERVOLGTRAJECT

Bij toepassing van de oplossingen GR1 (grondverzwaring naar buitenzijde) en CO1 (licht/middel zwaar damwandscherm in combinatie met buitenwaartse asverschuiving) zal een deel van de oude dijk afgegraven worden.

- De Commissie adviseert in deze gevallen een goede documentatie van de af te graven dijk te maken. Het inzicht dat hiermee wordt verkregen in de opbouw en geschiedenis van de dijk kan goed bruikbaar zijn ter onderbouwing en validatie van modelmatige analyses van de sterkte van de dijk.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Krimpenerwaard

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland

Besluit: Goedkeuring van het dijkversterkingsplan op basis van artikel 7 van de Wet op de waterkering.

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C12.2

Activiteit: Dijkversterking over het traject Bergambacht-Schoonhoven

Betrokken documenten

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven (zie bijlage 2 voor een overzicht van ontvangen inspraakreacties).

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant:	29 oktober 2003
aanvraag richtlijnenadvies:	30 oktober 2003
ter inzage legging startnotitie:	3 november 2003
richtlijnenadvies:	6 januari 2004
richtlijnen vastgesteld:	27 januari 2004
kennisgeving MER in Kontakt Lek en IJssel West:	21 mei 2007
aanvraag toetsingsadvies:	15 mei 2007
ter inzage legging MER:	23 mei 2007
toetsingsadvies uitgebracht:	5 september 2007

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenaemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr. G.P.J. Draaijers (werkgroepsecretaris)
ir. J.H.J. van der Gun
dr. J. Renes
drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)
dr. J.T.C.M. Sprangers

BIJLAGE 2

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	van persoon of instantie	plaats
1.	Stichting het Zuid-Hollands Landschap	Rotterdam
2.	Groen-Links Schoonhoven	Schoonhoven
3.	Fam. Ooms	Ammerstol
4.	H.J.H. Brouwers	Ammerstol
5.	Vereniging Leefbaar Bergstoep	Bergambacht
6.	Herreveld & De Vogel, namens T. Burger	Bergambacht
7.	Citymanagement Schoonhoven + aanvulling d.d. 17 juli 2007	Schoonhoven
8.	P. en S. Bleuland van Oordt	Schoonhoven
9.	J. Broere	Ammerstol
10.	A. en M. Doeleman	Bergambacht
11.	D. Kooiman	Bergambacht
12.	A. Kooy	Ammerstol
13.	M. Kuik	Bergambacht
14.	PVDA Afdeling Bergambacht	Ammerstol
15.	Stichting Verontruste Dijkbewoners Lekstreek	Ammerstol
16.	Simmons en Simmons namens Thalassa BV	Schoonhoven
17.	B. Kok en Y. Kok Corbet	Ammerstol
18.	W. Breijer en A.C. Buijserd	Bergambacht
19.	G. en S. Verhagen	Bergambacht
20.	J.Th.K. Nolte en J.G.S. Nolte-Vlug	Bergambacht
21.	Mw. Lahade	Bergambacht
22.	W. Broere	Bergambacht
23.	Materieeldienst Bergambacht	Bergambacht
24.	A. Kaasschieter en B. Kaasschieter-Maat	Schoonhoven
25.	A. van der Harst en W. Voogdt	Bergambacht
26.	C. Landman	Bergambacht
27.	Fam. J. Koolwijk	Bergambacht
28.	Gemeente Bergambacht	Bergambacht
29.	J. van der Wouden en K. Verduijn	Bergambacht
30.	J.A.J. Oostdam	Bergambacht
31.	K.J.A. Wagenaar en M. Wagenaar-Sterringa	Bergambacht
32.	P. den Ouden	Bergambacht
33.	W. Baartman	Bergambacht
34.	W.C. van der Linden en W.M. van der Linden- Leegwater	Bergambacht
35.	D. Stoelhorst	Bergambacht
36.	C. Neleman	Bergambacht
37.	G.J. Huygen	Bergambacht
38.	Fam. Jongkind	Ammerstol
39.	K.G. van Nes mede namens Fam. De Pater, Fam. Looren de Jong, Fam. Nelissen, Fam. De Haaij, Fam. Houdijk en Fam. van Nooten.	Schoonhoven
40.	L.C. Vermeijs	Bergambacht
41.	J. Bosch, C. Vermeulen, J. Kluijver-Jansen, Fam. Oudijn	Bergambacht
42.	D.A. Bovendeert	Ammerstol
43.	Oasen N.V.	Gouda
44.	H.J. Peper van Veen	Bergambacht

nr.	van persoon of instantie	plaats
45.	R.R. van der Wal en M. van der Wal-De Gier	Bergambacht
46.	I. Kloosterman	Ammerstol
47.	K.J.A. Wagenaar en M. Wagenaar-Sterringa	Bergambacht
48.	C. en J. Kooij	Schoonhoven
49.	W. Alblas	Bergambacht
50.	J.S. van Vuuren-Van den Oever	Ammerstol
51.	Bomenstichting	Utrecht
52.	R.J.H. van den Berg en N.M. van den Berg-Hoogendijk	Schoonhoven
53.	J. de Kluijver-Jansen	Bergambacht
54.	H. van Maarschalkerweerd	Schoonhoven
55.	J. v/d Berg	
56.	Lawton advocaten namens Van Erk B.V. en Wavas B.V.	Rotterdam
57.	A. Zijderlaan	Bergambacht

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Dijkversterking Bergambacht-Schoonhoven

Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard heeft het voornemen om het dijktraject Bergambacht-Ammerstol-Schoonhoven over een lengte van ca 5,7 kilometer te versterken. Het Hoogheemraadschap heeft conform artikel 7 van de Wet op de waterkering (Wwk) een ontwerpplan voor de versterking van de waterkering opgesteld en bij de provincie Zuid-Holland ingediend. Ter onderbouwing van de besluitvorming conform het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) is een projectnota/MER opgesteld.

ISBN: 978-90-421-2154-6